

Voedselbank Vitamine

Een nieuwsboost van **VOEDSELBANKEN.NL**

Jaargang 6, nr. 3, juli 2019

Voorwoord

Soms staat er een artikel in de krant dat de spijker op zijn kop slaat. In de Volkskrant van 19 mei stond zo'n artikel over de voedselbank Nijmegen. Maar het verhaal had bij elke voedselbank geschreven kunnen worden. Ik heb het gelezen als een ode aan ons werk en aan alle vrijwilligers. Het

heeft daarom in deze Vitamine een prominente plek gekregen.

Leo Wijnbelt
Voorzitter
Voedselbanken
Nederland

Voedselbanken en CO₂ uitstoot

Voedselbanken gaan wereldwijd voedselverspiling tegen, maar de organisaties zorgen er ook voor dat er minder CO₂ wordt uitgestoten. Volgens Amerikaans onderzoek besparen de voedselbanken jaarlijks 10 miljard kilo CO₂. Het Amerikaanse Global FoodBanking Network (GFN) legde de cijfers van voedselbanken uit 57 landen over de hele wereld naast elkaar. De voedselbanken zorgden er in 2018 voor dat 2,6 miljoen ton voedsel een andere bestemming dan de vuilnisbak kreeg. Hiermee werd volgens de organisatie 10,5 miljard kilo CO₂ bespaard. Dat is evenveel als de uitstoot van 2,2 miljoen auto's. Het rapport stelt dat wereldwijd 821 miljoen mensen honger lijden, maar dat tegelijkertijd ongeveer 1,3 miljard ton eetbaar voedsel jaarlijks wordt weggegooid.

Verhaal van een klant

“Ik voel me hier welkom”

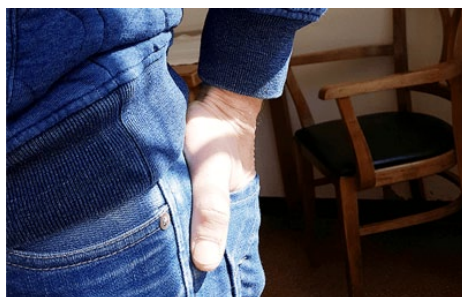
‘Ik ben Jimmy, 36 jaar. De eerste keer dat ik bij de voedselbank kwam was ik niet bepaald blij, maar ja... ik kon echt niet anders. Overal en nergens moest ik vragen om eten. Ik kon echt niet meer rondkomen.’

Iets teveel inkomen

‘Eerst kwam ik niet in aanmerking voor de voedselbank. Ik was pas uit de schulden, en ik had budgetbeheer. Maar ik had net iets teveel inkomen. Zit je maar een klein beetje boven de grens, dan val je buiten de boot. Je hebt dat extraatje nodig, maar je krijgt het niet. Ik deed bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, maar dan had ik de hele dag nog niet gegeten. En voor 's avonds had ik ook niks.’

Dakloos

Daarna kreeg Jimmy ook nog wat schulden erbij, en toen kwam hij wel in aanmerking. Ooit deed hij een studie metaaltechniek, maar die heeft hij niet afgemaakt. Daarna kwam hij in allerlei slecht betaalde baantjes terecht via uitzendbureaus. Het bleek heel moeilijk om redelijk betaald werk te vinden en dat vast te houden. Zo raakte hij zelfs zijn huis kwijt en liep vervolgens dakloos over straat.

Maar sinds een tijdje gaat het goed.

Beter zo!

‘Ik heb gelukkig weer een huis, genoeg te eten en de gelegenheid om wat verder te kijken in mijn leven,’ vertelt hij. ‘Ik doe vrijwilligerswerk en klusjes in een kringloopwinkel. Al met al gaat het met mij zeker beter dan een jaar geleden.’

Stress en hoofdpijn

‘De sfeer hier bij de voedselbank is hartstikke goed en ik voel me welkom. Sowieso ben ik superblij dat ik hier terecht kan. Het verschil met toen ik nog niet bij de voedselbank liep? Minder stress, minder hoofdpijn. Als je zo krap bij kas zit loop je continu te denken: hoe kom ik aan eten. De hele dag. Dat is geen leven. En nu heb ik weer een leven. Dat is het verschil!’

De landbouworganisatie van de Verenigde Naties, FAO, verwacht dat de vraag naar voedsel in de komende dertig jaar met 60 procent zal toenemen omdat de wereldbevolking groeit. GFN ziet in die verwachting een cruciale rol voor voedselbanken weggelegd, omdat zij een deel van de monden kunnen voeden. “We hopen dat de wereldwijde economie door dit rapport de vitale impact ziet die voedselbanken wereldwijd maken”, stelt Lisa Moon, CEO van GFN.

De Amerikaanse Boston Consultancy Group (BCG) becijferde vorig jaar al dat er \$ 700 miljard bespaard kan worden als er minder voedsel verspild wordt. Verlies niet meegerekend. In het rapport is de waarde van de voedingsstoffen die verloren gaan niet meegenomen. Ook is niet meegerekend hoeveel geld wordt bespaard omdat er geen vuil gestort hoeft te worden, of hoeveel water bespaard wordt doordat er minder gewassen besproeid hoeven te worden. “Dit vertegenwoordigt veel verlies door de hele bevoorradingsketen”, schrijft GFN. In Nederland werken voedselbanken samen met supermarkten om voedselverspiling tegen te gaan. Niet alleen supermarkten en retailers kunnen voedselverspiling verminderen, ook met apps als Too Good To Go kan veel bespaard worden.

Paus Franciscus bedankt voedselbanken voor hun werk

De Europese Federatie van Voedselbanken hield haar jaarlijkse vergadering in Rome. De Italiaanse voedselbank had hen daar uitgenodigd ter gelegenheid van hun dertigjarige bestaan. Onderdeel van het feestelijke programma was een bezoek aan Paus Franciscus. Deze paus is zeer begaan met de thema's armoede en duurzaamheid.

In een prachtige bijeenkomst bedankte hij de Europese voedselbanken voor hun werk.

de Volkskrant

Voedselbanken bestaan, bemand door vrijwilligers, daar heb je verder geen omkijken naar

Dit stukje zou nooit de nieuwskrant halen – is er wat nieuws te vertellen dan over de voedselbank? De voedselbank is een onderwerp... dat kennen we nu wel, ja, er komt een nieuw uitgiftepunt bij in de stad, nummer zes, vanwege de lange rijen bij de andere vijf, een beetje dun voor een reportage in een landelijke krant. Geen haakje om een stukje aan op te hangen. Daarom.

Het is ochtend en in de loods laden mannen bestelwagens met voedselpakketten, gesorteerd naar gezinsgrootte. De Nijmeegse voedselbank is een bedrijf dat door honderdvijftig vrijwilligers aan de gang wordt gehouden, zelfs de persvoorlichter is een vrijwilliger: Patricia maakt, wat beschroomd, de afspraken terwijl ze aan het werk is op haar werk. En Paul is stukadoor, hij stukadoorde vier decennia maar nu vallen zijn sollicitaties op dorre aarde, te oud alweer, en rijdt hij drie ochtenden in de week de bus van de voedselbank. 'Het is een bezigheid... je voelt je goed, je voelt je nuttig, je voelt je niet gepasseerd, je ziet dat mensen het nog slechter hebben dan jezelf'.

Bestelbussen worden volgeladen met voedselpakketten.

Kort denk ik aan de zakenmannen van Forum voor Democratie die graag beloofd worden met geld voor hun diensten aan de partij – niks voor niks – en aan de Europarlementariërs die hun buitenissige salaris aanvullen met buitenissige onkostenvergoedingen. De lijn is dun hoor, één faillissement, één vechtscheiding en ze maken zelf de gang naar de voedselbank, die ze trouwens zonder aanzien des persoons zou accepteren, mits hun leefgeld aantoonbaar door de grens van 225 euro zakt.

Per maand.

En Anneke is streng, bij de intake: ze vraagt bewijzen van de financiële situatie. De gang naar de voedselbank is altijd tijdelijk met een maximum van drie jaar, en tussendoor zijn evaluaties. Een keer niet opdagen: waarschuwing. Twee keer: uitschrijven. Velen zitten in de schuldsanering, Anneke ziet ook meer en meer studenten komen, meer vluchtelingen en meer klanten 'die te maken krijgen met onze overheid': slachtoffers van de asociale Belastingdienst en z'n haperende toeslagencircus. Ook daar werken trouwens geen vrijwilligers.

Het is een logistieke operatie, elke week opnieuw, de voedselbank georganiseerd in acht teams en aangestuurd door twee coördinatoren, waaronder Margriet die er belangeloos een hele baan aan heeft, naast haar 32-urige werkweek bij een engineeringbedrijf. De voedselbank groeit, vreemd, want de economie groeit ook maar kennelijk de verkeerde kant op. En er is nog een reservoir aan klanten die de voedselbank niet bereikt – er is schaamte, onkunde, en er zijn mensen die werken tijdens de openingstijden van de voedselbank, ja, die hebben gewoon een baan.

Een pakket van de voedselbank.

Met Hans, vrijwillig bestuurslid, meld ik me bij het uitgiftepunt in Oost. We kijken naar Francie die de namenlijst controleert, en naar Wim die de pakketten overhandigt. De klanten van de voedselbank zijn als de klanten van een supermarkt: iedereen komt hier. Ze nemen hun verhalen mee naar binnen, vullen de tassen en nemen ze weer mee naar buiten. Hans zegt: 'je ziet niet aan de mensen af dat ze klant zijn bij de voedselbank'.

Laatst bracht hij een pakket naar een gezin in een fijn nieuwbouwhoekhuis van drie verdiepingen, pas toen de deur openging zag hij dat er helemaal niets meer in dat huis stond.

Stille klanten, joviale klanten, kieskeurige klanten die hun courgette aan een ander gunnen.

De dame met een kantoor dat failliet ging. De onvaste jonge vrouw, begeleid door een begeleider.

De piloot na een scheiding. Moeder met zoontje.

De vrouw voor wie Francie een koelkast regelde bij haar zwager.

We zitten aan de koffietafel, Wim is er veertien jaar bij, sinds het begin, Francie zes, 'toen jij hier voor het eerst kwam', zegt Francie tegen Wim, 'dacht ik dat je een klant was'. Humor houdt de mensheid overeind, net als vrijwilligerswerk – geld doet het omgekeerde. Het is niet altijd gemakkelijk, er zijn klanten die eisen stellen, die sociaal onhandig communiceren, 'ze worden vrijpostiger', zegt Francie, maar ze krijgt ook cadeautjes van mensen die de voedselbank niet meer nodig hebben, 'of ze komen met een zelfgebakken taart', zegt Wim.

Francie controleert de lijst.

Francie is 73, ze was kapster, haar man overleed zes jaar geleden – bij de voedselbank maakt ze zich nuttig en het houdt haar op de straat. Dit zijn geen vette jaren, 'maar als je zelf een beetje uit moet kijken met geld, voel je de mensen hier toch een beetje aan'.

Kort denk ik aan degenen die beslissen in dit land en het nooit over de voedselbanken hebben, natuurlijk niet, want de voedselbanken bestaan, ze bedienen 140 duizend mensen, dat is niks nieuws, ze worden bemand door vrijwilligers dus daar is verder geen omkijken naar.

Minder voedselverspilling in klimaat akkoord

Daar helpen de voedselbanken al jaren aan mee.

Het recent afgesloten klimaatakkoord heeft, letterlijk, heel wat voeten in de aarde. Bijgevoegd plaatje geeft een mooi overzicht van de plannen in de landbouw. En wat mooi om te zien dat de voedselbanken hier al jaren een flinke bijdrage in leveren, samen met de supermarkten en

allerlei andere leveranciers die ons bevoorraden. Het past in onze doelstellingen:

- Het bieden van directe voedselhulp aan de armste mensen
- Het voorkomen van verspilling van goed voedsel

Samenwerking Kinderpostzegels Nederland

Kinderpostzegels zet zich al vele jaren in voor zeer kwetsbare kinderen in Nederland en het buitenland. Met veel enthousiasme verkopen Nederlandse schoolkinderen kinderpostzegels en andere producten om op die manier geld in te zamelen voor andere kinderen die wel een steuntje kunnen gebruiken. Afgelopen jaar is Kinderpostzegels gestart met een nieuwe actie "Lokaal Besteden". Een school mag zelf aangeven hoe een deel van het opgehaalde geld het beste besteed kan worden voor kwetsbare kinderen in hun eigen gemeente.

Dit jaar kunnen scholen ook kiezen voor de voedselbank in de buurt. Begin mei worden scholen geïnformeerd over de actie die van 25 september tot 3 oktober gehouden wordt. De scholen hebben dan tot oktober de tijd om hun doel voor de actie te kiezen. In die periode is het dus mogelijk dat de scholen contact zoeken met hun lokale voedselbank voor informatie over het werk van de voedselbank.

Medio oktober zal duidelijk zijn welke scholen de voedselbank als doel voor hun actie gekozen hebben. In overleg met Voedselbanken Nederland zal iets leuks voor kinderen worden ingekocht wat bij de gekozen locaties aan het voedselpakket zal worden toegevoegd.

Project Onder de Radar:

Op zoek naar mensen die we niet bereiken

De voedselbanken startten begin 2019 het project Onder de Radar. Veel voedselbanken weten hoeveel mensen er in hun gemeente in armoede leven. Zij zien ook dat maar een fractie zich meldt. Er zijn mensen die niet willen komen, omdat men zich schaamt. Anderen kunnen niet, bijvoorbeeld omdat ze werken en onze openingstijden niet aansluiten. Sommigen mogen niet, omdat de voedselbank hen sancties heeft opgelegd. Dat klinkt wellicht vreemd, maar een klant die tot twee keer toe niet verschijnt (zonder dat vooraf te melden) is niet meer welkom voor een periode. Anderen weten niet van ons bestaan. Bijvoorbeeld omdat ze laaggeletterd zijn. De donatie van Hema (zie artikel elders in deze Vitamine) was dan ook zeer waardevol.

Op korte termijn zullen we ruchtbaarheid geven aan een speciale animatie film die gemaakt is om ons werk uit te leggen aan mensen met een taalachterstand. Steffie

speelt de hoofdrol in deze animatie. Veel laaggeletterden kenen Steffie omdat zij ook op plezierige manier uitlegt hoe de DIGID werkt, en de OV chipkaart etc.

De overheid is een grote campagne gestart "Kom uit je schuld" met dezelfde achtergrondvraag.

<https://www.komuitjeschuld.nl/>

Etos in actie voor de voedselbanken

Klanten van Etos kunnen nu ook een volle spaarkaart inwisselen voor een donatie van € 5,- aan drogisterijproducten aan de voedselbanken! Met deze actie kan Etos iets goeds doen voor de maatschappij én hoopt Etos klanten nog meer reden te geven om te sparen. Het betreft een permanente actie. Mooi gebaar van Etos! Bedankt!

Hema doneert boeken voor kinderen met taalachterstand

De Hema, en dan met name het Hema Fonds, zet zich in voor een inclusieve samenleving. Tot 2022 focust men op een betere taalvaardigheid onder kinderen. 25%, 1 op de 4 kinderen dus, begint aan school met een taalachterstand. Veel praten met een kind of 15 minuten per dag voorlezen vanaf de geboorte maakt hierin al een groot verschil.

Om dat te stimuleren heeft het HEMA Fonds, samen met experts, een speciaal boek en een app ontwikkeld voor de gezinnen die dit hard nodig hebben om zo een mogelijke taalachterstand tegen te gaan. Veel klanten van de HEMA, hebben een

klantenkaart waarmee ze punten kunnen sparen voor korting, gratis producten etc. Maar 2 keer per jaar kunnen Hema klanten deze punten schenken aan een goed doel. De laatste keer was dat voor het maken van het voorleesboek en de app, 'Ootje en zijn lettervriendjes'. Dat leverde zoveel punten op dat er ruim 6000 boeken gedrukt konden worden. De voedselbanken ontvingen er meer dan 3000 om uit te delen aan de klanten. Deze zijn naar rato verdeeld over de distributiecentra, die deze weer zullen doorsturen naar de lokale voedselbanken. Het boekje en de app zijn ontwikkeld voor kinderen van 0-4 jaar.

Speciale editie van de Donald Duck voor de voedselbanken

Ter gelegenheid van zijn 85ste verjaardag presenteert het Rijksmuseum samen met Donald Duck Weekblad een speciale Donald Duck Kunstcollectie.

Door het Henry M. Holterman Fonds/ Rijksmuseum Fonds worden er 16.000 exemplaren van de Zwembandt van Rijn Special verdeeld over Voedselbanken in heel Nederland. We bedanken beide fondsen daar hartelijk voor! Een leuk en origineel initiatief!

Bedankt Emté

Bijna 100 filialen zijn onlangs omgebouwd tot vestigingen van de Jumbo en Coop. Voedselbanken kregen de mogelijkheid om op de sluitingsdagen van de filialen de restanten op te komen halen. Dit resulteerde, naar schatting, in 120.000 producten. Daar zijn wij als voedselbank enorm blij mee. Hier kunnen we veel gezinnen mee

helpen en voedsel wat anders verspillt zou worden, komt goed terecht. Dank!

Samenwerking Too Good To Go met voedselbanken

Too Good To Go is een internationale organisatie die de strijd tegen voedselverspilling aan is gegaan. Via een app kunnen hun gebruikers tegen geringe betaling een Magic Box ophalen in de buurt naar keuze. Sinds kort kunnen gebruikers ook doneren aan

de voedselbank! In de app zijn 10 locaties toegevoegd, de plaatsen waar wij een Distributiecentrum hebben. Je kunt er voor kiezen om € 5 te doneren en daarmee een gezin aan voedselhulp te houden. De eerste resultaten zijn veelbelovend.

Exact helpt voedselbanken met Google Adwords

Al geruime tijd ontvangen wij een "Google Grant". Deze Grant (beurs) biedt ons de mogelijkheid om zogenaamde Google Adwords campagnes in te richten. Medewerkers van Exact (bekend van de software) hielpen ons om goede campagnes in te richten. Zij mochten dit gedurende twee dagen doen, in de tijd van hun

baas. Wij zien nu al dat hun inspanningen succes hebben gehad. Het aantal online donaties is de afgelopen weken gestegen. Een leuk neveneffect is bovendien, dat één van de vrijwilligsters van team communicatie haar kennis op dit nieuwe vakgebied kon bijscholen. Dank aan Exact!

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Voedselbanken Nederland.

Redactie: Melissa te Dorsthorst

Eindredactie: Pien de Ruig

Vormgeving: Walter Luykenaar

© Vereniging Voedselbanken Nederland
Meidoornkade 19, 3992 AG Houten

E-mail:

pienderuig@voedselbankennederland.nl

www.voedselbankennederland.nl

Overname van artikelen in andere publicaties is toegestaan. Vermelding van Voedselbank Vitamine als bron wordt daarbij op prijs gesteld.

